

MUNKFORS
RANSÄTER
Munkfors Kommun

Likabehandlingsplan

Munkfors skolor 2019-2020

Innehåll

1. Om handlingsplanen	2
1.1 Till dig som elev	2
1.2 Till dig som förälder och/eller vårdnadshavare	2
2. Utvärdering av förra årets plan.....	2
2.1 Elevernas delaktighet	3
2.2 Personalens delaktighet	3
2.3 Vårdnadshavares delaktighet	3
3. Lagar och styrdokument	3
4. Begrepp	3
4.1 Trakasserier och sexuella trakasserier	3
4.2 Diskriminering	4
4.3 Kränkande behandling	4
4.4 Vardagliga dispyter.....	4
5. Åtgärder vid kränkande behandling, trakasserier, eller sexuella trakasserier.....	4
5.1 Till dig som vårdnadshavare och elev	4
5.2 Om en elev eller personal på skolan utsätter elev för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier	5
Anmälan.....	5
5.3 Handlingsplan för åtgärder vid kränkande behandling	5
5.4 Till dig som elev eller vårdnadshavare	5
5.5 Kartläggning	5
Kartläggningsmetoder.....	5
6. Trygghets och trivselenkät februari 2019.....	6
7. Resultat trygghetsvandring	9
8. Resultat skolutvecklingsråd	11
Forsnässkolan.....	11
Munkerudsskolan	11
Anmälda kränkningar till huvudman	12
Forsnässkolan	12
Munkerudsskolan.....	12
9. Aktiva åtgärder som gjorts under året.....	12
9.1 Förebyggande insatser i alla årskurser	12
9.2 Förebyggande och främjande insatser under 2019/2020	12
Kön, könsidentitet, könsuttryck	12
Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning	12
Sexuell läggning.....	13
Ålder	13
Funktionsvariation.....	13
Övriga insatser.....	13

1. Om handlingsplanen

Skolan har ett ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till samtliga elever. På skolorna i Munkfors är vi glada att få presentera hur vi arbetar för att skapa en miljö för alla att trivas, vistas, utvecklas och växa i.

Vår vision är att alla elever går ut årskurs 9 med behörighet till gymnasiet och med självförtroende, nyfikenhet och lust att utvecklas vidare. För att våra elever ska nå dit krävs att skolan är en trygg plats att vara på. Det är en grundförutsättning för en god lärandemiljö, för att trivas, känna glädje och att känna sig välkommen i en gemenskap.

Ingen människa ska behöva vara rädd för övergrepp eller kränkningar i skolan.

1.1 Till dig som elev

Den här handlingsplanen är till för dig som är elev på skolorna i Munkfors, för att du ska trivas och må bra när du är i skolan. Det är ditt rättighetsdokument! Både elever och personal på skolan har ett gemensamt ansvar för att ingen behandlas illa och att vi får vara i en skola där vi har respekt för varandra.

Om du märker att någon blir utsatt, eller om du själv blir det behöver du berätta det för en vuxen. Det finns många att prata med på skolan, exempelvis kuratorn, lärare, rastvakter, skolsköterskan eller rektor. Alla vuxna på skolan har skyldighet att reagera och agera på det du berättar för oss.

1.2 Till dig som förälder och/eller vårdnadshavare

För att våra barn och ungdomar i skolan ska kunna komma till en trivsamt miljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkningar behöver elever, skola och föräldrar ta ett gemensamt ansvar. Ditt uppdrag blir här att prata med ditt barn om hur man är mot andra människor men också att pusha för att berätta för en vuxen på skolan om man ser eller på något annat sätt uppfattar något som känns fel. Om du misstänker att ditt barn/ungdom, eller någon annans barn/ungdom blir utsatt för något förväntar vi oss att du tar kontakt med skolan – i första hand mentorn eller elevhälsoteamet.

1. Utvärdering av förra årets plan

- Utvärdering av förra årets plan visar att skolan ytterligare behöver synliggöra planen för alla elever. I och med implementeringen av denna plan kommer därför större vikt läggas vid att planen inte blir ett dokument utan ett levande rättighetsdokument.
- Elevinflytandet har varit något sparsamt vilket ger utrymme till förbättring. Dessutom kommer kartläggningen för förebyggande åtgärder i större utsträckning baseras på elevers uppfattning om skolans förutsättningar.
- Personal i de yngre åldrarna har framfört att de vill ha en förenklad version att presentera för eleverna

2.1 Elevernas delaktighet

- Eleverna deltar i likabehandlingsarbetet via klass- och skolutvecklingsråd, genom årliga enkätundersökningar och trygghetsvandring. Eleverna ger konkreta förslag på åtgärder för de brister som eleverna upplever gällande trygghet. Under hösten 2019 går samtliga klasser igenom, bearbetar och ger feedback på handlingsplanen mot kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier och för arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering.

2.2 Personalens delaktighet

- Planen lyftes på ett APT på Forsnäs hösten 2019. Där framfördes synpunkter på rasternas organisering där personalen kartlagt att de flesta kränkningar sker, möjlighet för elever att gå undan, mer rastmaterial till eleverna på högstadiet. Personalen framförde även att kränkningar finns som en punkt på dagordningen för arbetslagsträffarna.
- Personalen tar del av den nya planen i och med skolstart hösten 2019 och ger synpunkter. Planen utvärderas på ett arbetslag under våren 2020.

2.3 Vårdnadshavares delaktighet

- Vårdnadshavare får under höstterminen 2019 tillgång till planen via kommunens hemsida. De är alltid välkomna att komma med tankar och synpunkter på skolans likabehandlingsarbete. På utvecklingssamtalen finns möjlighet att informera om och lyfta frågeställningar runt likabehandlingsplanen.

2. Lagar och styrdokument

- Diskrimineringslagen 2008:567
- Skollagen 2010:800
- Barnkonventionen 1989
- Arbetsmiljölagen

”En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § Skol lagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.”

3. Begrepp

4.1 Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker en persons värdighet kopplat till diskrimineringsgrunderna; kön, könsidentitet, ålder, religion- eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, etnicitet eller funktionsnedsättning.

Sexuella trakasserier är när kränkningarna har en sexuell karaktär. Både elever och personal kan utsätta en elev för kränkningar, trakasserier och sexuella trakasserier

4.2 Diskriminering

Diskriminering är när någon elev missgynnas eller kränks indirekt på grund av skolans struktur (regler, förhållningssätt, kultur) vilket inskränker en elevs rättigheter, eller via direkt missgynnande behandling. Behandlingen ska ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna (som nämns ovan).

En elev kan även missgynnas utifrån dessa kriterier om det finns behov av särskilt stöd som inte tillgodoses.

4.3 Kränkande behandling

Kränkande behandling kallas den handling som inte kan kopplas till någon diskrimineringsgrund men som kränker ett barn eller en elevs värdighet och kan vara:

- Fysiska: slag, knuffar, sparkar, fasthållning
- Verbala: förolämpningar, öknamn, könsord, svordomar, hot
- Psykosociala: miner, gester, suckar, blickar, ryktesspridning, utfrysning
- I text/eller bildform: sms, mms, e-post, sociala medier, lappar, brev, klotter

4.4 Vardagliga dispyter

Konflikter hör till vardagen och är en drivkraft till förändring och utveckling. Elever kan ofta lösa konflikter på egen hand men behöver ibland få vägledning från vuxna. Kränkningar som utförs upprepade gånger under en längre tid kallas mobbning

Skolan ansvarar för att utreda kränkningar som sker på skolan eller i anslutning till skolan. Kränkningar som sker på sociala medier och som har samband med skolans verksamhet utreds av skolan. Det spelar alltså ingen roll om det sker under eller efter skoltid.

Personal på skolorna som får kännedom om en elevs upplevelse av kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller diskriminering har skyldighet att rapportera detta. Rektor ansvarar sedan för att saken utreds och i förekommande fall vidtas åtgärder. Detta utifrån 6 kap. i Skollagen (2010:800).

5. Åtgärder vid kränkande behandling, trakasserier, eller sexuella trakasserier

5.1 Till dig som vårdnadshavare och elev

Skolan har skyldighet att utreda om någon anser sig blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling och detta ska göras skyndsamt. Skolan har skyldighet att utreda kränkningar som sker på skolan eller har anknytning till skolans verksamhet. Detta innebär att trakasserier eller annan kränkande behandling inte bara kan ske i skolans fysiska miljöer utan även på internet.

5.2 Om en elev eller personal på skolan utsätter elev för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier

Anmälan

Om personalen bevittnar en akut situation gällande kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier har denne skyldighet att ingripa och omedelbart stoppa händelsen. Personalen ska själv inte värdera händelsen utan detta anmäls alltid till rektor. Anmälan till rektor görs samma dag eller senast dagen efter på skolans dokument.

Får personalen på annat sätt kännedom om att en elev blivit utsatt för kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier av en annan elev eller en personal meddelas alltid rektor. Personalen ska själv inte värdera händelsen utan detta anmäls alltid till rektor. Anmälan till rektor görs samma dag eller senast dagen efter. Rektor är alltid ansvarig för att en utredning genomförs.

5.3 Handlingsplan för åtgärder vid kränkande behandling

När en elev utsätts för kränkning av annan elev/elever, och detta har kommit till skolans kännedom sker följande:

1. Personal som får kännedom om kränkningen ansvarar för att bedöma situationen och samtalat med berörda elever. Personal har dokumentationsansvar.
2. Personalen gör en skriftlig anmälan till skolans rektor samt informerar elev och vårdnadshavare om detta.
3. Rektor behandlar ärendet skyndsamt och anmäler det till utskottet för lärande och stöd.
4. Personal genomför samtal med: den utsatte eleven, kamrater eller andra som funnits runt situationen samt den/de som utsatt elev för kränkning. Möjlighet finns att ta hjälp av elevhälsan
5. Uppföljning sker genom samtal med berörda elever för att konstatera att kränkningen upphört. Personal gör en skriftlig sammanfattning och avslutar ärendet efter information till berörda vårdnadshavare samt mentor.

5.4 Till dig som elev eller vårdnadshavare

Vet du, eller misstänker du som vårdnadshavare, att ditt barn blir utsatt för kränkande behandling eller diskriminering ber vi dig att ta kontakt med skolan. I samarbete med skolan kan vi få till stånd en positiv förändring av ditt barns situation.

Eftersom skolan har ansvar att snabbt utreda och åtgärda då elev upplever sig trakasserad, diskriminerad eller kränkt har du som elev eller vårdnadshavare rätt att kräva detta. Om du anser att skolan inte tar kränkningen på allvar och inte vidtar åtgärder kan en anmälan göras till Barn- och elevombudet eller till Diskrimineringsombudsmannen (DO).

5.5 Kartläggning

Kartläggningsmetoder

En kartläggning görs för att upptäcka risker för trakasserier och kränkande behandling och för att se hur eleverna själva upplever förekomsten av dessa på skolan. Kartläggningen bidrar till skolans förebyggande, främjande och aktiva åtgärder.

- Enkät: trivselenkät september och februari
- Enkät: ELSA
- Skolutvecklingsråd belyser löpande likabehandlingspunkter som samlas in
- Klassråd
- Genomgång av tidigare anmälningar till huvudman för att få en uppfattning om vilka typer av kränkningar som uppmärksammas eller inte, vart de sker och om det finns något mönster i vilka elever som utsätts för kränkningar.
- Trygghetsvandring. Genomgång av trygghetsenkäten med varje klass. Två representanter från varje klass i varje årskurs deltar i en fysisk trygghetspromenad med kurator och skyddsombud för att upptäcka otrygga platser på skolan. Varje stadie går för sig.

Ett arbete med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering eller andra hinder sker parallellt. Detta arbete syftar bland annat till att upptäcka allt från ”verkliga” fysiska hinder till mer osynliga hinder i form av normer, värderingar, attityder och strukturer på skolan som begränsar elevers rättigheter. Arbetet genomförs genom:

- En undersökning av risker för diskriminering eller andra hinder för lika rättigheter. Undersökningen sker bland annat genom enkät, samtal och teman i skolans val, samt genom en genomgång av dokument, riktlinjer och rutiner på skolan
- Analys av orsakerna till eventuellt upptäckta hinder och risker utifrån undersökningen
- Beslut om förebyggande och främjande aktiva åtgärder som ska genomföras under året
- Uppföljning av arbetet under året
- Utvärdering av förebyggande och främjande aktiva åtgärder.

6. Trygghets- och trivselenkät februari 2019

Totala antalet respondenter: 346

1. Vilken årskurs går du i?

Antal svar: 340

	n	Procent
Förskoleklass	17	5%
Årskurs 1	29	8,53%
Årskurs 2	34	10%
Årskurs 3	49	14,41%
Årskurs 4	35	10,29%
Årskurs 5	33	9,71%

Årskurs 6	31	9,12%
Årskurs 7	41	12,06%
Årskurs 8	37	10,88%
Årskurs 9	34	10%

2. Jag har studiero på lektionerna

Antal svar: 343

	n	Procent
Stämmer helt och hållet	41	11,95%
Stämmer ganska bra	188	54,81%
Stämmer ganska dåligt	53	15,45%
Stämmer inte alls	24	7%
Vet ej	37	10,79%

3. På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet

Antal svar: 341

	n	Procent
Stämmer helt och hållet	63	18,48%
Stämmer ganska bra	133	39%
Stämmer ganska dåligt	81	23,75%
Stämmer inte alls	27	7,92%
Vet ej	37	10,85%

4. I min skola finns det elever som jag är rädd för

Antal svar: 345

Stämmer helt och hållet	26	7,54%
Stämmer ganska bra	33	9,56%
Stämmer ganska dåligt	23	6,67%
Stämmer inte alls	232	67,25%
Vet ej	31	8,98%

5. I min skola finns det vuxna jag är rädd för

Antal svar: 338

	n	Procent
Stämmer helt och hållet	9	2,66%
Stämmer ganska bra	12	3,55%
	26	7,69%
Stämmer inte alls	291	86,1%

6. Jag känner mig trygg i skolan

Antal svar: 340

Stämmer helt och hållet	191	56,18%
Stämmer ganska bra	108	31,76%
Stämmer ganska dåligt	18	5,29%
Stämmer inte alls	23	6,77%

7. De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att någon varit elak mot en elev

Antal svar: 341

Stämmer helt och hållet	123	36,07%
Stämmer ganska bra	140	41,06%
Stämmer ganska dåligt	52	15,25%
Stämmer inte alls	26	7,62%

8. Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon varit elak mot en elev

Antal svar: 343

	n	Procent
Stämmer helt och hållet	221	64,43%
Stämmer ganska bra	87	25,36%
Stämmer ganska dåligt	19	5,54%
Stämmer inte alls	16	4,67%

7. Resultat trygghetsvandring

Två representanter i varje årskurs deltar i en fysisk trygghetspromenad med kurator och skyddsombud för att upptäcka otrygga platser på skolan. Till sin hjälp har de en checklista där de med egna ord får återge hur de uppfattar sin arbetsmiljö. I likabehandlingsplanen är elevernas egna reflektioner exakt återgivna.

Toaletter
Är de rena och fräscha? Bara de vid idrotten är ok. Lyset dåligt i 4-6:ans korridor.
Fungerar lås och belysning? Lyset dåligt i 4-6:ans korridor.
Finns det toaletter som man undviker och varför? Trasig vid musiken
Klotter, skadegörelse? Vid musiken är klotter. Låga handfat.
Gemensamma utrymmen
Klotter, skadegörelse? Korridorer vid trappor.
Utanför klassrummen
Finns det vassa skåp i närheten? Skåpdörrarna kan vara i vägen så man slår i huvudet.
Hur är ljudnivån? Olika, hög när alla har rast samtidigt.
Hur är språkbruket mot varandra? Sitter mest med mobiler, inget som märks.
Klassrummen
Klassrumsklimatet? Bra, kallt i vissa klassrum på övervåningen
Klotter, skadegörelse? Kladdat på bänkar och i grupprum.
Inredning? Tomt och tråkigt.
Gymnastiken och matsalen
Hur fungerar det till och från Idrott/matsal? Ok.
Förekommer det mycket kränkningar eller mobbing? Inte synligt, men ibland "hårt" språk.
Finns möjlighet att låsa in värdesaker? Ja.
Finns det tillräckligt med vuxna närvarande? Ja.
Övrigt utomhus
Rör det sig många vuxna i korridorerna? Inte i övervåningen.
Hur är klimatet mellan personal och elever? Vid vikarier är det mindre bra, mycket spring.
Förekommer det att personer som inte går på skolan finns inomhus? Inte nu.
Finns det ställen man gärna undviker? Vissa toaletter.
Förekommer det mycket småstrul? Ibland i vissa klasser.
Är det lätt att få tag på vuxna om det behövs? Oftast, men ibland har de inte tid.
Är det någon som går mycket ensam? Både ja o nej.

Hur är papperskorgar, anslagstavlor, pappersåtervinningen placerad ur brandrisksynpunkt?
Utemiljön
Är skolan bra skyltad så att man lätt hittar?
Nej.
Är det mycket tobak och andra droger?
Blandade svar.
Hur är entrén till skolan, är den bra belyst mm.?
Ja.

8. Resultat skolutvecklingsråd

Forsnässkolan

Verbala kränkningar är vanliga och det är ett mera normaliserat språk nu jämfört med tidigare. Svänger sig med ord som ”skoj” men det upplevs inte som skoj av alla.

Entrén vid 4-6 med trappa både upp och ner känns otryggt, då det också är trångt och händer en del där.

Lilla rummet innan dörr till bildsalen känns för många som en otrygg plats.

Vid elevskåpen i korridoren händer det mkt och det är därför en otrygg plats.

Många kränkningar sker här.

Munkerudsskolan

Sammanfattning från skolutvecklingsrådsmöten på Munkerud.

Eleverna upplever att det är pratigt ibland på lektioner, främst när läraren inte är där, ingen vet riktigt varför det blir så.

I kapprummen är det trångt och stökigt vid in och utgång, ibland går saker sönder och det försvinner saker ur kapprummen. Förslag på att man ska låsa in grejer man är rädd om. Diskussion fördes om att inte ha med mobiltelefoner till skolan och inte heller lämna saker som man är extra rädd om i kapprummet.

Eleverna beskriver att det är stökigt vid fotbollen. Förslag för gemensamma regler för skolan kring hur man beter sig just på fotbollsplanen har delats ut till klasser.

Eleverna identifierar att det är främst stökigt på morgonen innan personalen kommit ut.

Vissa elever tycker att Raster är otrygga. Eleverna önskar ha kvar en ”lekfröken” som man kan leka med om man inte vet vem man ska vara med på rasten.

Vintertid upplever elever att en otrygg plats är att det är halkigt upp för backen. De tycker att det är trångt med en kö upp, borde också vara två led ned. Toaletterna upplevs som otrygga då det är lyhört. Det är även otryggt att de äldre barnen inte har bälte på sig i skolbussen.

Anmälda kränkningar till huvudman

Forsnässkolan

Höstterminen 2018: 68 stycken

Vårterminen 2019: 57 stycken

Munkerudsskolan

52 kränkningar läsåret 2018-2019.

9. Aktiva åtgärder som gjorts under året

9.1 Förebyggande insatser i alla årskurser

2018-2019

Förskoleklass: Arbete kring trygghet och säkerhet

Åk 1: Kontakt, tillhörighet

Åk 2: Konflikthanteringsstrategier

Åk 3: Psykisk hälsa samt förberedelse inför studieövergång

Åk 4: Hälsa, arbetsmiljö, självförtroende, trygghet, trivsel

Åk 5: Psykisk hälsa

Åk 6: ingen insats

Åk 7: Psykisk hälsa, depression och ångest

Åk 8: Stress och stresshantering

Åk 9: Psykisk hälsa, skapa utveckling, sätta mål

Rastvärdar i alla årskurser

Cafeteria

Aktivt skolbibliotek

9.2 Förebyggande och främjande insatser under 2019/2020

Som ett övergripande förebyggande arbete utgår all personal från *Handlingsplan och årshjul för demokratiska och ansvarstagande samhällsmedborgare* som är ett dokument i enlighet med kommunmålen 2019, dessutom ingår nedanstående diskrimineringsgrunder som delar då eleverna på Munkerudsskolan arbetar med Barnkonventionen som är ett återkommande temaområde under höstterminen.

Kön, könsidentitet, könsuttryck

- Nolltolerans mot könsord och kränkande uttryck
- Vi strävar efter att ge alla personer lika stort utrymme och inflytande i vardagen
- Möjlighet till handledning av skolpsykolog

Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

- Alla elever har samma rättigheter oavsett religion eller trosuppfattning
- I undervisningen jämförs likheter mellan språk, kulturer och religioner och trosuppfattningar

- Nolltolerans mot rasistiska uttalanden

Sexuell läggning

- I undervisning, samtal och värdegrundsarbete öka förståelsen för sexuella läggningar
- Nolltolerans mot negativt språkbruk mot sexuella läggningar

Ålder

- Åldersintegrerade aktiviteter såsom friluftsdagar, skolans val och estetiska projekt

Funktionsvariation

- Personal använder ett varierat arbetssätt i undervisningen
- Anpassningar gör enligt individuella behov oavsett åldersspann
- NPF (neuropsykiatrisk funktionsvariation) – klassrum på Forsnässkolan.
- Kontinuerlig information via arbetslag och APT gällande elevers behov av stöd
- Möjlighet till handledning av skolpsykolog
- Elevhälsan kommer att ha utbildning för årskurs 6 i diskrimineringsgrunderna.

Under läsåret 2019/2020 kommer planen att finnas med som en stående punkt på APT för att arbeta med att förankra planen i verksamheten och göra den till ett förhållningssätt där både personal och elever är insatta i planens utformning, samt hur den i vardagen verkar för att göra skolan till en trygg plats för alla.

Likabehandlingsplanens insatser bör utvärderas i samband med analysperioderna där all personal får reflektera över och dokumentera sitt arbete i enlighet med gällande plan.

Klassråden ska ha en dagordning som är lika för alla klasser där planen och diskrimineringsgrunderna är en stående punkt.

Övriga insatser

2019-2020

Förskoleklass: Arbete kring trygghet och säkerhet

Åk 1: Kontakt, tillhörighet

Åk 2: Konflikthanteringsstrategier

Åk 3: Psykisk hälsa samt förberedelse inför stadiövergång

Åk 4: Psykisk hälsa

Åk 5: Psykisk hälsa

Åk 6: Nolltolerans mot kränkningar, trygghet, säkerhet och trivsel

Åk 7: Psykisk hälsa, depression och ångest

Åk 8: Stress och stresshantering

Åk 9: Psykisk hälsa, skapa utveckling, sätta mål

Kontakt

Rektor Forsnässkolan

Camilla Brandt
camilla.brandt@munkfors.se

Rektor Munkerudsskolan

Magnus Persson
magnus.persson@munkfors.se

Skolsköterska

Christel Olsson
christel.olsson@munkfors.se

Skolkurator

Anna Frank
anna.frank@munkfors.se

Speciallärare

Susanne Karlsson
susanne.karlsson@munkfors.se

Speciallärare

Marika Edberg
marika.edberg@skola.munkfors.se

Speciallärare

Eva Bergström
eva.bergstrom@skola.munkfors.se

Studie-, och yrkesvägledare

Selma Hodzic selma.hodzic@munkfors.se

BRIS Barn

116 111, vuxen 077 150 50 50

Rädda Barnens Föräldratelefon

020 786 786

Barnombudsmannen

www.bo.se

Barn- och elevombudet

beo@skolverket.se

Diskrimineringsombudsmannen

www.do.se